

12
pag 1
1
P
30

Toekomst Komkommerteelt

Verslag van de workshop
“Denktank Komkommer”
PPO Naaldwijk
10 december 2002

Workshop: doelen en aanpak

- Nadenken over de toekomst van de komkommerteelt in Nederland
- Kansen en risico's
- Ideeën voor actie
- Deelnemers: telers, onderzoekers, adviseurs, veredelaars, toeleveranciers

2204831

Risico's

- Gebrek aan onderscheidend vermogen, productdifferentiatie en -innovatie
- Afzet; macht grootwinkelbedrijf, dalende prijzen
- Milieu eisen / -wetgeving
- Kosten algemeen, van arbeid in 't bijzonder

Kansen

- (Teelt) Technische innovatie
  - productieverhoging en kostenverlaging
  - (gesloten) kassen, (mobiele) teeltsystemen, automatisering, belichting, energiebesparing
- Organisatorisch
  - samenwerking, koppeling (-rest-warmte, afval, CO₂), kennisvoorsprong concurrentie
- Nieuwe producten en toepassingen
  - vorm, kleur, smaak; gesneden, voor roerbak, met dipsaus
- Klantgerichtheid
  - Regelmaat (jaarrond), betrouwbaarheid
- Imago, PR, reclame, marketing

Uitwerking

- Vier thema's
  - Kostprijsverlaging
  - Wet- en regelgeving
  - Afzet
  - Onderscheidend vermogen
- Globale brainstorm (in 2 groepen)
- Meer gedetailleerde uitwerking ideeën

Brainstorm

Kostprijsverlaging en wet- en regelgeving

- Arbeidsbesparing
  - robotisering en centraal sorteren
- Energiebesparing en andere energiebronnen
- Lage-temperatuur tolerante rassen
- Clustering met andere bedrijven of sectoren
- Koppelen van reststromen
- Minder gewasbeschermingsmiddelen
- Warmte-opslag in de grond
- WKK en rookgasreinigers
- Jaarrond productie
- Productieverhoging door:
  - lichttransmissie kassen, assimilatiebelichting, stamvruchtensysteem, nieuwe resistente rassen, plantversterkers, optimale groeiomstandigheden, gewaskoeling, CO₂ optimalisatie

Brainstorm

Afzet en onderscheidend vermogen

- Korte keten
- Just-in-time levering aan GWB
- Eigen merk
- Klantenbinding
- Kennis van koopgedrag
- Kennis van de concurrentie

Gedetailleerde uitwerking

■ Idee uitwerking

- motto, logo
- beeld, verhaal
- betrokken partijen, eerste stap

Kostprijsverlaging

■ Productieverhoging

- groeilicht; vast en mobiel
- beheersing alle klimaatfactoren (gesloten kas)
- teeltsysteem: alleen stammers

■ Kostenverlaging

- automatisering en robotisering
- plukrobot, verpakken
- 100% betrouwbaar
- aanpak à la bladpluk robot tomaat

■ Koppeling

- restwarmte, CO₂, afval
- met industrie, collega's

Wet- en regelgeving

- Aanpakken knelpunten door samenwerking
  - clustering: voorbeeld cluster realiseren
  - flexibiliteit en slagvaardigheid: belangrijke rol voor ICT
- Maatschappelijk gewaardeerd product en geaccepteerde productie
  - PR, o.a. via internet en tijdschriften

Afzet

■ Ketensamenwerking

- door open kennis en informatie uitwisseling win-win situatie creëren
- vooral: telers en supermarkten

■ Korte ketens

- “winkel in winkel”: dialoog producent consument
- regionaal geteeld product, precies afgestemd op lokale behoefte
- altijd vers (terughalen “over datum”)

■ Innovatieve verpakking

- intelligente verpakking, lange houdbaarheid
- luxe verpakking, toegevoegde waarde: recept, dipsaus, stripverhaal

Onderscheidend vermogen

■ Reclame

- 3 V: Vitamine, Veelzijdig, Verrassend
- nadruk op gezond
- koppelen aan aansprekende act ("K3")

■ Productvernieuwing en diversificatie

- K3:
  - kinderkomkommer
  - kwaliteitskomkommer
  - kleurkomkommer
- hele keten en sector bij betrekken
- andere toepassingen
  - gesneden product
  - ingrediënt voor roerbakmix

Activiteiten

Kostprijsverlaging

- Belichting:
  - onderzoek bij PPO
- Gesloten kas
  - proeven tomaat afgerond, eerste praktijkkas wordt gebouwd
  - komkommer: bureaustudie
- Teeltsysteem/stammers
  - aantal telers hogedraad of vaak planten
- Koppeling warmte, elektra, CO₂, mineralen
  - bureaustudie: ontwerp
  - bureaustudie: economische haalbaarheid
  - plannen van champignonbedrijf voor praktijkproef met glastuinbouw

Activiteiten

Wet- en regelgeving

■ Clustering:

- bestaande clusters:

Someren, Bergschenhoek

- plannen:

Bergerden, Grootslag, Californië

■ Duurzame energie

- plannen voor Californië:

- biogas

- brandstofcel

■ PR

- kom in de kas
- diverse websites, bijv www.beehappy.nl
- Floriade
- energie neutrale kas

Activiteiten

afzet en onderscheidend vermogen

- Verpakking, toegevoegde waarde
  - incidentele acties van o.a. Greenery (recepten, sauzen)
- Productdifferentiatie
  - bekende voorbeelden:
    - mini en midi komkommer
  - grootte
    - gele en witte komkommer
  - kleur
    - gele en witte komkommer
  - smaak
  - veredeling: constant op zoek naar variatie

Conclusie

- Brainstormsessie heeft veel ideeën opgeleverd
- Aan behoorlijk aantal ideeën wordt gewerkt, vooral (teelt-)technisch
- Veel behoefte aan marketing initiatieven
  - nieuwe producten, differentiatie
  - reclame, communicatie
- Wens tot samenwerking
  - in de keten
  - in clusters

Vervolg

- Voorstel:
- Nieuwe combinatie ontwikkelen:
  - product, teeltwijze, marketingconcept
- Perspectief bepalen
  - inschatten marktkansen, berekenen economische haalbaarheid
- Plan van Aanpak en Introductie maken
- Partners?
- Financiering?

Workshop deelnemers

Bedrijf	Voornaam	Achternaam	Plaats
Teler	Gert	van Bussel	Asten
Teler	John	van Dijk	Harmelen
Teler	Jan	Hogervorst	Pijnacker
Teler	Theo	Polman	Erica
Teler	Wim	Verhaar	Klazienaveen
Teler	Marco J.P.	Zuidgeest	Delfgauw
Teler	Kees	Kik	Sirjansland
Teler	Maarten	Post	Nootdorp
Teler	Pleun	Struijk	Nootdorp
Teler	Huub	vd Homberg	America
Teler	Peter	Poot	Bergschenhoek
PPO	Jan	Janse	Naaldwijk
PPO	Viktor	Kleijn	Naaldwijk
PRI	Leo	Marcelis	Wageningen
IMAG	Erik	van Os	Wageningen
PPO	Eric	Poot	Naaldwijk
PPO	Marcel	Raaphorst	Naaldwijk
ZLTO	Ewout	vd Ven	Tilburg
Van der Zande	Gerrit Jan	Kornet	Naaldwijk
Grodan	Jos	Beerens	Panningen
Mertens	Joost	vd Beucken	Horst
Mertens	Roel	Hanssen	Horst
Rijk Zwaan	Ronald	vd Bulk	de Lier
Nunhems	Herman	Hermans	Haelen
Nunhems	Paul	Posthoorn	Haelen
Substratus	Lion	de Kok	Roosendaal
De Ruiter	Leo	Lansbergen	Bergschenhoek
Hoogendoorn	Jan	Voogt	Vlaardingen
Alterra	Henk	Smit	Wageningen
Alterra	Annemarie	Groot	Wageningen

Colofon

- Opdrachtgever:
  - Ministerie van LNV
  - onderzoeksprogramma:
systeeminnovatie plantaardige teelten
- Organisatie:
  - PPO Glastuinbouw
- Procesbegeleiding
  - Wageningen Proces Consultancy